

การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการส่งเสริมโครงการรักษาวนสงวนตัว
ของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ
THE APPLICATION OF THE MAIN BUDDHIST DHAMMA PROMOTE A
PREVENTING PREMARITAL SEX IN PROJECT RESERVE THE CELIBACY OF
PRANG KU SCHOOL STUDENTS, PRANGKU DISTRICT, SISAKET PROVINCE.

พระพรณธานุพงศ์ มุ่งหมาย
PhraPhanthanuphong Moongmai.
พระกัญจน์ แสงรุ่ง
Phrakan Kaewrung
พระมหาขุนทอง แก้วสมุทร
Phramaha Khuntong Kaewsamut
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
E-mail: Wakdhumma@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภูมิหลังความเป็นมาของโครงการรักษาวนสงวนตัว หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวนสงวนตัวที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุญาตและแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวนสงวนตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงเอกสารและคุณภาพ มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 รูป/คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภูมิหลังความเป็นมาของโครงการรักษาวนสงวนตัวฯ เกิดขึ้นจากการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อทำโครงการเยาวชนทำความดีถวายในหลวง มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดภาวะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ในปี 2549 จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนปรางค์กู๋ 2) หลักพุทธธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการรักษาวนสงวนตัวฯ ได้แก่ หลักเบญจศีลเบญจธรรม ปรัตโยสะและโยนิโสมาสิการ หิริโอตตปปะ สติสัมปชัญญะ ฆราวาสธรรม 4 สปัปฐธรรม 7 อินทรีย์ 6 และสมณะวิปัสสนากัมมัฏฐาน 3) แนวทางการประยุกต์พุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการรักษาวนสงวนตัว โดยนำหลักธรรมดังกล่าวไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการรักษาวนสงวนตัวฯ ทั้งการจัดสัมมนา อบรมบรรยายเทศนาสั่งสอน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทั้งด้านกาย ทัศนะการดำเนินชีวิต จิตใจ และปัญญา โดยคำนึงถึงพื้นฐานปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ โยนิโสมาสิการ คือ การคิดไตร่ตรองอย่างแยบคายรอบด้าน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปรัตโยสะ คือ การเสพสิ่งแวดล้อมที่ดีทางสังคมเพื่อก่อให้เกิดสัมมาทิฐิซึ่งเป็นต้นทางของความดีงามให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญในการรักษาวนสงวนตัว เพื่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; ส่งเสริม; รักษาวนสงวนตัว.

ABSTRACT

This research aims to study the backgrounds of the reserve project. The Buddhist Dharma principles are to encourage the reserve which appears in Theravada Buddhism Scriptures and to propose guidelines for application of The Buddhist Dharma principles to encourage the reserve of the Prang Ku school students. Using research methodology in combination of the documentary and the quality, there were 15 people in-depth interview sample. The research found that: 1) The backgrounds of the project reserve celibacy to arising from the establishment of a group for a making a beloved “King youth program”, it aim to reduce the risk of having sex in the school the student's school, Prang Ku. Grade level school in the year 2549 BC, until now by the supporting from the school, the main Prang Ku 2) the Buddhist Dharma applied to promote the reserving the celibacy; five precepts, the five ennobling virtues, leaning from others and systematic attention, moral shame moral dread, mindfulness, clear comprehension, virtues for a good household life, qualities of a good man, controlling six facultys, and Concentration (Samatha) and insight development (Vipassana kammattthan) 3) The Buddhist Them applied the guidelines to promote to reserving the celibacy By bringing these principles to organize activities on reserving the celibacy the training, seminars, describing, teaching to preach to immunization both body, mind, and wisdom, in particular the consideration of fundamental factors for 2 reasons; internal factors are systematic attention to ponder the example smartly and external factors are the leaning from others, it is a good social environment to induce right view, which is the source of goodness, the student realizes the value to reserve the celibacy, In order they prevent sex aged properly and appropriately.

KEYWORDS: the Buddhist Dharma principles; promote; reserve.

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมและสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไป มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทำให้สถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนไป ทำให้วัฒนธรรมไทยซึ่งเคยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ความคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตของคนที่มีสภาพความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองอย่างโดดเด่นเริ่มจางหายไป กอปรกับเมื่อโลกก้าวสู่ยุคโลกไร้พรมแดนทำให้เกิดภาวะไหลบ่าผสมผสานของวัฒนธรรมต่างแดนหรืออิทธิพลของอารยธรรมทางตะวันตกที่ได้มีการเผยแพร่มาสู่สังคมไทยในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงก้าวไปสู่ความทันสมัย และส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด การผสมผสานระหว่างความเป็นไทยกับความเป็นตะวันตกที่

บางครั้งไม่กลมกลืนกัน แต่ก่อให้เกิดปัญหาหลาย ๆ ประการตามมา หนึ่งในหลาย ๆ ปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ ปัญหาวัยรุ่น ความประพฤติที่เป็นอิสระมากขึ้นในเรื่องของวัยรุ่น ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปมีความคิดแบบเสรีนิยม ค่านิยมความเสมอภาคทางเพศชายและหญิง ตลอดจนทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความคิดเห็นของวัยรุ่นไทยที่มีต่อเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ โดยปัจจุบันพบว่าวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่ ภายใต้การครอบงำของวัฒนธรรมตะวันตกเกิดความสนใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นอย่างมาก แนวคิดเช่นนี้ก่อให้เกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในวัยที่ยังไม่สมควรแก่เวลา ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาเป็นลูกโซ่ (รางวัล สุขี, 2551)

นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พบว่า รากเหง้าของปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากปัญหาการล่มสลายและความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวและชุมชน ประกอบกับการปรับตัวของสถาบันหลักในสังคม เช่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและวัฒนธรรมอื่น ๆ ทำให้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีอิทธิพลครอบงำและชักพาเยาวชนไปสู่ทางแห่งความเสื่อมมากขึ้น เช่น ข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียน ปวช. (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2557)

จากปัญหาดังกล่าว ได้มีความพยายามจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายและหลายระดับ ที่หาทางแก้ไขเพื่อบรรเทาวิกฤติที่เกิดขึ้น หลายองค์กรได้ให้ความสำคัญกับการระดมพลังในการมีส่วนร่วมของสถาบันทางศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่งที่จะมีส่วนในการแก้ปัญหาในระยะยาวและยั่งยืน เช่น องค์การยูเนสโก (UNESCO) เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับปัญหานี้อย่างจริงจัง โดยได้ผลักดันให้เกิดการระดมพลังทางศาสนาต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการแก้วิกฤติของสังคมดังกล่าว ภายใต้ชื่อว่า Faith-based Advocacy for Adolescent Reproductive and Sexual Health in Asia and the Pacific- ARSH โดยหนึ่งในความพยายามภายใต้โครงการนี้ คือ การส่งเสริมให้มีการทำงานเพื่อระดมความร่วมมือของผู้นำทางศาสนา 3 ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม เพื่อให้มีส่วนร่วมผลักดันในการดำเนินงานแก้ปัญหาทางเพศของวัยรุ่น (ลือชัย ศรีเงินยวง, 2552)

สำหรับประเทศไทย พระพุทธศาสนาถือเป็นศาสนาที่เป็นรากเหง้าของวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของชาวพุทธในสังคมไทยอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เกิดจนตาย และการน้อมนำเอาหลักคำสอนในพระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติ เป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้ถูกต้อง ล้วนเชื่อมโยงอยู่ในหลักประพฤติให้มนุษย์บริหารประโยชน์จากการดำเนินชีวิตให้อยู่ในธรรมนองคลองธรรม การนำหลักธรรมซึ่งเป็นคำสอนทางพระพุทธศาสนาเข้ามาสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหา จึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาแบบองค์รวม ให้บุคคลบรรลุถึงอิสรภาพ ดังนั้นวิถีทางของพุทธธรรมจึงเข้ากันได้เป็นอย่างดีกับการสร้างคุณภาพชีวิตของบุคคลให้หลุดพ้นจากปัญหาต่าง ๆ ได้

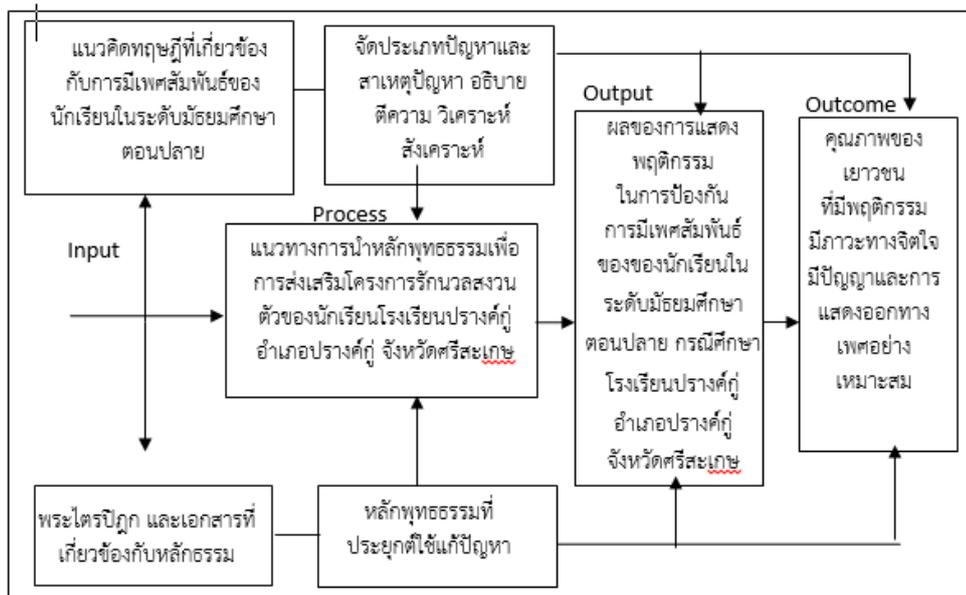
ผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเด็นปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในวัยเรียนที่กล่าวไว้ข้างต้น สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา มาเป็นแบบแผนในทางปฏิบัติด้วยการประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นให้น้อยที่สุดหรือลดจำนวนลงในทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี ใน

ฐานะเครื่องมือที่เป็นสื่อกลางสำคัญที่จะช่วยให้เยาวชนทุกคนสามารถที่จะป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และเข้าถึงประโยชน์สุขได้ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่กำลังกลายเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในสังคมไทยปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาภูมิหลังความเป็นมาของโครงการรณรงค์ลดสวงตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ
- (2) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรณรงค์ลดสวงตัวที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธานุญาต
- (3) เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรณรงค์ลดสวงตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) คือ คัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย และคัมภีร์อรรถกถา อันเป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นหลักคำสอนสำคัญทางพระพุทธศาสนาเถรวาท และศึกษาเอกสารจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) ได้แก่ เอกสารงานวิจัย หนังสือ ตำราวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการไม่รณรงค์ลดสวงตัวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

1. ประชากรและตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 16 รูป/คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งการร่วมสังเกตการณ์การพูดคุยสนทนากลุ่ม ตลอดถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนปรางค์กู๋ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนปรางค์กู๋ ครูที่ปรึกษาโครงการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง นักเรียนผู้เข้าร่วม/ทำโครงการ และพระสงฆ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้ทำเครื่องมือสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ แล้วขอให้บัณฑิตศึกษาออกหนังสือไปยังผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อขอสัมภาษณ์ เมื่อได้รับการตอบรับแล้วจึงลงพื้นที่ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interviews) ทำแบบสอบถามและประเมินผลของงานวิจัยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่ม แยกแยะประเด็น และอธิบายตีความให้ความหมายและสรุปเป็นประเด็นที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบกับข้อมูลเชิงเอกสารที่วิเคราะห์ไว้และหลักธรรมเพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์พุทธธรรมในโครงการส่งเสริมการรักษาวงศ์สงวนตัวในโรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและจากการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำมาวิเคราะห์ จัดกลุ่ม แยกประเด็น อธิบายตีความให้ความหมายและสรุปเป็นประเด็นที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบกับข้อมูลเชิงเอกสารที่วิเคราะห์ไว้ เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวงศ์สงวนตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

5. การสรุปผลวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามประเด็นปัญหาที่ต้องการทราบในการศึกษาวิจัยที่ได้ตั้งไว้ แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงตอบใจหัตถ์วัตถุประสงค์เป็นรายงานวิจัยไปตามลำดับ และสรุปเสนอเผยแพร่ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ภูมิหลังความเป็นมาของโครงการรักษาวงศ์สงวนตัวของของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โครงการรักษาวงศ์สงวนตัวฯ เกิดขึ้นจากการจัดตั้งกลุ่มของนักเรียนที่เรียกว่า “กลุ่มกัลยาณมิตร” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนปรางค์กู๋ โดยให้ชื่อว่า “โครงการรักษาวงศ์สงวนตัว ทำความดีถวายในหลวง” เพื่อแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อันนำไปสู่ผลกระทบต่าง ๆ ต่อนักเรียนทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ เช่น ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการทำแท้งและความเสี่ยงจากภาวะแทรกซ้อนที่ตามมา และยังมีส่งผลกระทบต่อครอบครัว การศึกษา และสังคม

โครงการรักษาวลสงวนตัวนี้ เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาวัยรุ่นไทยในปัจจุบันที่กำลังมีทัศนะที่เปิดกว้างเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น และถือเป็นเรื่องเสี่ยงที่จะส่งผลให้เด็กเหล่านี้ มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยเรียน พบว่า เกิดจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อิทธิพลจากฮอโรโมนเพศ ความหมกมุ่นและวุฒิภาวะทางเพศของวัยรุ่น 2) ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การไม่ได้รับเวลาเอาใจใส่ดูแล การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว 3) อิทธิพลกลุ่มเพื่อนเกี่ยวกับค่านิยมและบรรทัดฐานในเรื่องเพศ 4) ปัจจัยด้านการศึกษา จะพบว่า วัยรุ่นที่มีการศึกษาต่ำหรือการเรียนล้มเหลว จะมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษาสูงหรือมีความต้องการที่จะศึกษาในระดับสูง 5) ปัจจัยด้านสังคม เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และการเลียนแบบพฤติกรรมตามกระแสตะวันตก และ 6) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี พบเห็นสิ่งที่ไม่ดี การดื่มแอลกอฮอล์ และเสพสารเสพติด ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้วัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้ทั้งสิ้น

2. พุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวลสงวนตัวที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท
พบว่า พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับเยาวชนในฐานะประชากรของโลกในอนาคต การแก้ไข ปัญหาของเยาวชนด้วยหลักธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะถ้าเราดึงเยาวชนกลับมาสู่หนทางของธรรมะได้ ก็ยังมีหวังจะให้สังคมมีความสุข พุทธศาสนามีหัวใจอยู่ที่ทุกข์และการดับทุกข์ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ก่อให้เกิดความทุกข์ทั้งด้านปัจเจกบุคคล ครอบครัว และสังคม ดังนั้น หลักพุทธธรรมคำสอนจึงเป็นแนวทางที่ดีที่เหมาะสมที่จะแก้วิกฤตินี้ เพราะสามารถสอนให้มนุษย์รู้จักความจริงแท้ของธรรมชาติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิต เมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็ต้องตามแก้ไข โดยเริ่มที่ตนเองก่อน เพื่อให้ตนและผู้อื่นสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยหลักธรรมที่นำมาส่งเสริมการรักษาวลสงวนตัวฯ คือ

2.1 หลักธรรมที่ใช้แก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ให้เยาวชนลุ่มหลงหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับกำมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ได้แก่ “เบญจศีลเบญจธรรม” อันเป็นธรรมจริยาสำหรับควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความประพฤติชอบในทางกายและวาจาก่อนเป็นอย่างน้อย, “หิริโอตตปยะ” ธรรมที่ช่วยสร้างโลกให้น่าอยู่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เดือดร้อนและสับสนวุ่นวาย, “สติสัมปชัญญะ” เป็นธรรมที่เปรียบเสมือนรั้วป้องกันภัยให้มีความยับยั้งชั่งใจกระทำในแนวทางที่ถูกต้อง, “สัพปุริสธรรม 7” คุณธรรมที่เป็นคุณสมบัติของคนดีที่น่าชื่นชม, “ฆราวาสธรรม 4” สำหรับกำกับควบคุมให้ดำเนินชีวิตถูกต้องดีงาม, “อินทริยสังวร” ที่เป็นเสมือนยามรักษาการณ์ ที่คอยระแวดระวังไม่ให้กิเลสเข้าครอบงำจิตใจ, “ปรโตโฆสะ” เปรียบเสมือนเครื่องชี้นำให้รู้จักฟังพาประโยชน์จากคน สื่อเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, “โยนิโสมนสิการ” เชื่อมทิศให้รู้จักคิดพิจารณาชี้แนวทางที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ให้รู้ข้อดีข้อเสีย รู้คุณโทษอย่างไร และยังเป็นที่พักของผู้อื่นได้อีกด้วย, “สมถะและวิปัสสนากัมมัฏฐาน” ที่เป็นเสมือนเกราะป้องกันภัย ให้มีความมั่นคงไม่ประมาท คอยระแวดระวังภัยต่าง ๆ รอบตัวไม่ให้ผิดพลาดพลั้งเผลออีกครั้ง

2.2 หลักธรรมที่ใช้แก้ปัญหาและเป็นแก่นแท้ของชีวิต เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเยาวชนวัยเรียน ให้รู้จักปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย และแนวทางแก้ปัญหา ได้แก่ “อริยสัจ 4” คือ (1) ชี้ปัญหา (ทุกข์) การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาการทำแท้ง

เสียการศึกษา ทำให้ได้รับทุกข์ทั้งตนเอง ครอบครัวและสังคม (2) หาสาเหตุ (สมุทัย) การเกิดเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เพราะเพื่อนยุ เสพสื่อลามก อายกลอง คະນອງตามวัย มีปัญหาครอบครัว เป็นต้น (3) กำหนดเป้าหมาย (นิโรธ) หยุดพฤติกรรมเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นำสังคมที่ติงามด้วยขนบประเพณีอันดีงามให้คืนกลับมา (4) แนวทางการแก้ปัญหา (มรรค) ร่วมกันป้องกันสร้างกิจกรรมในโรงเรียนให้เข้มแข็ง ร่วมกันเป็นพลังที่จะต่อต้านขจัดปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและดูแลเอาใจใส่เพื่อนไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวได้อีกต่อไป

3. แนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษานวลสงวนตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอบางบาล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนยังคงเป็นปัญหาท้าทายที่สำคัญในสังคมปัจจุบัน ฉะนั้นการแก้ปัญหาจึงต้องอาศัยการประสานความร่วมมือร่วมใจกันหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อดูแลป้องกันลดปัญหาดังกล่าวให้น้อยลง ทั้งนี้แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการรักษานวลสงวนตัวฯ มีดังนี้

3.1 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางกาย ด้วยการนำธรรมะมาฝึกฝนอบรมตนให้สำรวมใน “อินทรีย์สังวร” เพื่อเป็นหลักประกันให้รู้จักระมัดระวังรักษาตนไม่ให้หลงใหลจนเกิดโทษแก่ตนเองในการรับสื่อเทคโนโลยี และพิจารณาอย่างรอบคอบแยกแยะข้อมูลก่อนการตัดสินใจ เพื่อระแวดระวังยับยั้งไม่ให้กิเลสเข้าครอบงำจิตใจไม่ผลอโผล่กับสิ่งยั่วเย้าทางเพศได้ เป็นต้น

3.2 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทักษะการดำเนินชีวิตทางสังคม ด้วยการฝึกฝนความประพฤติตามหลักศีลของเยาวชนให้เข้าใจหลักการดำเนินชีวิต ให้ตั้งอยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้มีความประพฤติที่ติงามเหมาะสม โดยเฉพาะพฤติกรรมในเรื่องเพศสัมพันธ์ ผู้มีศีลย่อมเป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ย่อมมีชื่อเสียงที่ดีเป็นที่ยอมรับของคนและสังคมทั่วไป ด้วยหลัก “เบญจศีล-เบญจธรรม” เพื่อรักษาปกติตามระเบียบวินัยบรรทัดฐานทางสังคม มี “หิริโอตตปปะ” ไม่ปล่อยใจให้ตกอยู่ในอำนาจฝ่ายต่ำ ละอายแก่ใจเมื่อกำลังเดินไปสู่แนวทางที่เสื่อมที่ผิด และนึกกลัวผลของการกระทำที่ไม่ดีของตัวเอง หรือไม่กระทำในสิ่งที่ฝืนต่อขนบประเพณีอันดีงาม มีคุณธรรมของคนดีคือ “สปปุริสธรรม 7” เพื่อให้เป็นผู้สามารถรู้เหตุ รู้ผลที่ถูกต้อง และมามีวิธีการคิดตามแนวของ “ปรโตโฆสะและโยนิโสมนสิการ” อันเป็นวิถีทางเบื้องต้นแห่งปัญญาและสัมมาทิฐิ เป็นข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของเรา คอยเชื่อมโยงเพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับการบูรณาการร่วมกับหลักธรรมอื่น ๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อไม่ทำให้เราเกิดความมึนงง หูเบา เชื่อง่าย ไร้เหตุผลจนเกิดมิจฉาทิฐิหลงผิดเกิดเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องให้เกิดการประพฤติที่เหมาะสมแก่ภาวะเพศและวัยของตนได้

3.3 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางจิตใจ ด้วยการฝึกอบรมจิตใจ ให้เข้มแข็งมั่นคงสามารถต่อสู้กับความทุกข์ฝ่ายอกุศล หรือ บาปทางใจ เพราะเมื่อบุคคลที่อบรมจิตใจดีแล้ว ก็จะสามารถเอาชนะพ้นจากเครื่องผูกของมาร ไม่ให้หลงใหลไปกับกระแสของโลก คือ ตัณหา และกามคุณทั้งหลายได้ด้วยการหมั่นฝึกฝนจิตใจของตนไม่ให้เป็นทาสวัตถุนิยมที่จะทำให้หลงมัวเมา โดยเจริญ “สติสัมปชัญญะ” มีข้อปฏิบัติที่จะส่งเสริมความเป็นผู้มีนิสัยที่ดีติงามตามหลัก “ฆราวาสธรรม 4” เพื่อปลูกฝังอบรมนิสัยยกระดับจิตใจของตนเอง และมีหลัก “สมณะวิปัสสนากรรมฐาน” เป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติเพื่อพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง มั่นคง ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ต่าง ๆ ภายนอกที่เข้ามา

กระทบ ทำให้เกิดความมั่นใจ เช่น การมองเห็นว่าการรักษานวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และหันเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือไม่เห็นแก่ตัว แต่ให้ถึงจิตใจของผู้อื่น ด้วยการใช้ “โยนิโสมนสิการ” ให้มาก ๆ คือ พิจารณาปัญหา และช่วยกันหาหนทางแก้ไขปัญหา แทนที่จะซ้ำเติมกัน

3.4 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางปัญญา ด้วยการฝึกอบรมปัญญา ให้รู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง รู้เท่าทันเห็นโลกและชีวิตตามสภาวะ สามารถทำจิตใจให้เป็นอิสระจากกิเลส และปลอดภัยจากความทุกข์แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญา การใช้พุทธธรรมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางปัญญา จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมเยาวชนวัยเรียนให้เป็นผู้มีความประพฤติที่ดีงามเหมาะสม โดยเฉพาะปัญหาในการเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศสัมพันธ์ โดยมีแนวทางปฏิบัติ คือ เรียนรู้จากประสบการณ์ โดยอาศัย “ปรโตโฆสะ” ที่นำไปสู่การแสวงหาแนวคำตอบข้อสงสัย ประสบการณ์ใกล้ตัวจะสามารถเป็นบทเรียนหรือเป็นกรณีตัวอย่างให้เขาได้คิดและตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ดีที่สุด การแก้ปัญหาก็ดีที่สุด มีวิธีคิดแบบ “โยนิโสมนสิการ” เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้บุคคลได้คิดทบทวนหาเหตุผลในสิ่งต่าง ๆ ว่าถูกต้องดี ไม่ดี เหมาะสม ไม่เหมาะสมอย่างไร จนเข้าถึงความจริงและแก้ปัญห หรือทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่การดำเนินชีวิตของตน และสังคมส่วนรวม มี “สติสัมปชัญญะ” รู้อยู่ทุกขณะเสมือนเป็นเครื่องบังคับควบคุม ให้เกิดความระมัดระวัง เป็นตัวคอยป้องกันยับยั้งตนเอง ไม่ให้ถลาลงไปในทางเสื่อม และรู้หลักวิธีการแก้ปัญหามีเหตุมีผลตามแนวแห่ง อริยสัจ 4 เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นที่เป็นข้ออภิปรายดังนี้

1. ภูมิหลังความเป็นมาของโครงการรักษานวลสงวนตัวของของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู๋ เกิดขึ้นจากความพยายามของกลุ่มนักเรียน ครู ตลอดจนความช่วยเหลือจากพระสงฆ์ทางพุทธศาสนา เพื่อรณรงค์ในการแก้ไขปัญหามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน และปัญหาที่เป็นผลกระทบต่าง ๆ เช่น ผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากการทำแท้งจากการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ผลกระทบต่อครอบครัว การศึกษา และสังคม สอดคล้องกับ นฤมล สุขศิริ ได้กล่าวถึงผลกระทบต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจากงานวิจัยของตัวแทนเยาวชนจากเวทีสิทธิเด็กว่า ปัญหาวัยรุ่นท้องไม่พร้อมมีเพิ่มมากขึ้น โดยแม่ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีถึง 80,000 คน ในปี 2551 และนำไปสู่การทำแท้งซึ่งพบถึงร้อยละ 46.8 รวมถึงปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งมีถึงปีละ 800 คน นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับความเสี่ยง เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม รวมถึงการต้องออกจากสถานศึกษาเนื่องจากประสบปัญหาดังกล่าว ทั้งยังมีผลกระทบต่อสังคม เช่น การปล่อยทิ้งบุตรตามยถากรรม การรับหรือแพร่เชื้อเอชไอวี ดังนั้น จึงควรเตรียมตัวให้เยาวชนพร้อมที่จะเผชิญปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนรู้จักแก้ไขปัญหและป้องกันเหตุการณ์อันเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตให้เป็นไปอย่างดีที่สุด (นฤมล สุขศิริ, 2556)

ปัจจุบันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้กลายเป็นสิ่งสะท้อนเกี่ยวกับปัญหาด้านทัศนคติที่เปิดกว้างในเรื่องเพศของวัยรุ่นไทยที่เปลี่ยนแปลง และนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ความหมกมุ่นและวุฒิภาวะทางเพศของวัยรุ่น 2) ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว 3) อิทธิพลค่านิยมและบรรทัดฐานในเรื่องเพศ

ในกลุ่มเพื่อน 4) ด้านการศึกษาซึ่งพบมากในกลุ่มที่มีการเรียนล้มเหลว 5) การเลียนแบบพฤติกรรมตามกระแสตะวันตกหรือเกี่ยวข้องกับชนบทรรมนิยมวัฒนธรรมประเพณี และ 6) การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี การพบเห็นสิ่งที่ไม่ดี การดื่มแอลกอฮอล์ และการเกี่ยวข้องกับสารเสพติดตลอดจนสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องเพศ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้ทั้งสิ้น ซึ่งตรงกับ กาญจนา ปุัญญ์ ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนว่ามีสาเหตุ 5 ด้าน คือ 1) การไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม 2) การดื่มสุราของมีนเมาและการใช้สารเสพติดต่าง ๆ 3) การเปิดรับสื่อปลุกเร้า/ยั่วยุอารมณ์ทางเพศ 4) การอยู่ลำพังสองต่อสองกับเพศตรงข้าม และ 5) การแต่ต้องสัมผัสในเชิงชู้สาวกับเพศตรงข้าม (กาญจนา ปุัญญ์, 2553) และตรงกับ ความเห็นของ ญินันท์ วิชัยรัมย์ ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์จะเกิดจากระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าใช้จ่ายประจำเดือน และสภาพครอบครัว (ญินันท์ วิชัยรัมย์, 2545)

2. พุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษานวลสงวนตัวฯ พุทธศาสนามีหัวใจอยู่ที่ทุกข์และการดับทุกข์ โดยมีหลักพุทธธรรมที่เชื่อกันว่าเป็นภูมิปัญญาของพระพุทธองค์ ทั้งยังเป็นภูมิปัญญาโลก ภูมิปัญญาของมนุษยชาติ เป็นมรดกโลกที่ได้ถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นเวลากว่า 2600 ปี ดังนั้น การนำหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการรักษานวลสงวนตัวและการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะปัญหาดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความทุกข์ทั้งต่อตนเอง ต่อครอบครัว และสังคม ดังนั้น หลักพุทธธรรมคำสอนจึงเป็นแนวทางที่ดีที่เหมาะสมที่จะสามารถแก้วิกฤตินี้ โดยการสร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้ลุ่มหลงไปกับวัตถุนิยมตามโลกกระแสสมัยใหม่ ซึ่งเห็นพ้องกับ พระไพศาล วิสาโล ที่กล่าวว่า ปัจจัยเหล่านี้ (วัตถุนิยม) ล้วนลดทอนพลังทางศีลธรรมและครอบงำให้เยาวชนกลายเป็นทาสของวัตถุ และตกอยู่ในความหลงมากขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญองงามทางกาย (กายภาวนา) ความเจริญองงามทางพฤติกรรมและความสัมพันธ์ (ศีลภาวนา) ความเจริญองงามทางจิต (จิตภาวนา) และความเจริญองงามทางปัญญา (ปัญญาภาวนา) ทั้งในระดับบุคคลและสังคม อีกทั้งยังเป็นปัจจัยส่งเสริมอกุศลมูล คือ โภคะ โทสะและโมหะ อันทำให้บุคคลมีความร้อนรุ่มในจิตใจและหาความสุขในชีวิตรไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้น สื่อและเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่ก้าวไกลนับเป็นหนึ่งในปัจจัยที่กระตุ้นให้ลัทธิบริโภคนิยมแพร่หลายไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น ถึงกระนั้นก็ตาม หากบุคคลได้ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักคำสอนทางศาสนาเป็นที่ตั้งแล้วย่อมนำพาให้บุคคลมีภูมิคุ้มกัน และเป็นอิสระจากลัทธิบริโภคนิยม รวมทั้งมีสุขภาพทางปัญญาในการทำความเข้าใจและมองโลกที่เข้มแข็งขึ้น ตลอดจนจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม อันก่อให้เกิดความสุขทั้งระดับบุคคลและสังคมตามมา (พระไพศาล วิสาโล, ออนไลน์) และเห็นด้วยกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ที่กล่าวไว้ในหนังสือ “พุทธธรรม” และ “ธรรมานุญชีวิต” ว่าคำสอนของพุทธศาสนาตั้งอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติ มีทั้งในส่วนที่เป็นธรรมะและในส่วนที่เป็นวินัยหรือศีลที่บัญญัติขึ้น ซึ่งมีหลักคำสอนหลายหมวดที่จะนำมาใช้ว่าชีวิตเป็นไปอย่างไร ชีวิตควรเป็นไปอย่างไร และควรให้เป็นอย่างไร หลักคำสอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ เช่น โยนิโสมนสิการ ปรัตโยสะหิริโอตตปปะ เบญจศีลเบญจธรรม ฆราวาสธรรม 4 อริยสัจ 4 อินทริยสังวร สปัปฺริสธรรม 7 และหลักธรรมอื่น ๆ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2555) ที่เหมาะกับวัยรุ่น ครอบครัว และองค์กรอื่น ๆ ของสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ เป็นต้น

3. แนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวลสงวนตัวฯ พุทธศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่สอนให้มนุษย์เราคำนึงถึงความจริงแท้ของธรรมชาติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันว่า มันมีกลไกหรือบทบาทที่แท้จริงต่อชีวิตอย่างไร มันเกิดขึ้นได้อย่างไร และมีผลลัพธ์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมที่แวดล้อมอย่างไร เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ต้องตามแก้ไข ขณะเดียวกันก็ต้องหาทางป้องกันไม่ให้เกิดหรือถ้าเกิดขึ้นแล้วก็ป้องกันไม่ให้ความรุนแรงมากกว่าเดิม เพราะพระพุทธศาสนาสอนให้มนุษย์ได้เรียนรู้และค้นหาด้วยตนเอง มองให้ถึงต้นเหตุแห่งปัญหาหรือต้นเหตุแห่งทุกข์ แล้วแก้ไขที่ใกล้ตัวก่อนคือการแก้ไขที่ตนเอง จากนั้นจึงแก้ไขในระดับที่สูงขึ้นไป เช่น สถาบันครอบครัว ตลอดจนสังคมที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการรักษาวลสงวนตัวของนักเรียนจึงเป็นทางออกของการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ยังคงเป็นปัญหาที่ทำนายสำคัญ ด้วยการป้องกันตนเองก่อนที่ปัญหาจะเกิดและยังสามารถแก้ไขหลังจากที่ปัญหาเกิดขึ้นแล้ว โดยแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการรักษาวลสงวนตัวของนักเรียนโรงเรียนปรังคูกู คือการนำหลักธรรมไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการรักษาวลสงวนตัวฯ ทั้งการจัดสัมมนา อบรม บรรยาย เทศนาสั่งสอน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชน ที่ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางกาย 2) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทักษะการดำเนินชีวิตทางสังคม 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางจิตใจ 4) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะทางปัญญา ซึ่งตรงกับ ที่กล่าวว่า ซึ่งเป็นการนำธรรมะมาปรับทัศนคติปรับค่านิยมมุมมองของเยาวชนวัยเรียนโดยการสร้างภูมิคุ้มกันทั้งภายในและภายนอกที่เป็นจุดแข็งและกำจัดจุดอ่อน เพื่อเป็นเครื่องข่มจิตไม่ให้ตามใจกิเลส ซึ่งหลักธรรมที่วัยรุ่นวัยเรียนควรนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมและป้องกันปัญหา ได้แก่ มี “อินทรีย์สังวร” เพื่อรักษาตนไม่ให้หลงใหลในการรับสื่อเทคโนโลยีจนเกิดโทษแก่ตนเอง, กำจัดจุดอ่อนในการดำเนินชีวิตด้วยหลักประพตติแห่งศีลที่ประกอบด้วย “เบญจศีล-เบญจธรรม” เพื่อรักษาบรรทัดฐานทางสังคม เป็นผู้มีความประพตติเรื่องเพศที่ดงามเหมาะสมถูกต้อง, มี “หิริโอตตปปะ” ไม่ปล่อยใจให้ตกอยู่ในอำนาจฝ่ายต่ำ ละอายแก่ใจเมื่อกำลังเดินไปสู่แนวทางที่เสื่อมที่ผิด, มี “สติสัมปชัญญะ” เพื่อไม่ให้ถลาลงไปในทางเสื่อมหรือไม่ให้เป็นทาสวัตถุนิยมที่จะทำให้หลงมัวเมา, มีข้อปฏิบัติที่จะส่งเสริมความเป็นผู้ที่มีนิสัยที่ดงามตามหลัก “ขรราวาสธรรม 4”, มีคุณธรรมของคนดีคือ “สัปปุริสธรรม 7” เพื่อให้เป็นผู้สามารถรู้เหตุ รู้ผลที่ถูกที่ควรได้, มีหลัก “สมณะวิปัสสนากรรมฐาน” เพื่อเป็นแนวทางประพตติปฏิบัติพัฒนาจิตใจให้เข้มแข็ง มั่นคง ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ ทำให้เกิดความมั่นใจ เช่น การมองเห็นว่าการรักษาวลสงวนตัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ, รู้หลักวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผลตามแนวแห่งอริยสัจ 4 เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค และหลักธรรมทั้งหมดสรุปลงในหลักการคิดที่มีวิธีการคิดตามแนวของ “ปรโตโฆสะและโยนิโสมนสิการ” อันเป็นวิถีทางเบื้องต้นแห่งปัญญาและสัมมาทิฐิเป็นข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของเรา คอยเชื่อมโยงเพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับการบูรณาการร่วมกับหลักธรรมอื่น ๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อไม่ทำให้เราเกิดความมึนงง หูเบา เชื่อง่าย ไร้เหตุผลจนเกิดมิจฉาที่รู้หลงผิดเกิดเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของเยาวชนได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง ให้เกิดการประพตติที่เหมาะสมแก่ภาวะเพศและวัยของตนได้

หลักธรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น หากวัยรุ่นวัยเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจ และประยุกต์ได้อย่างเหมาะสมมีเทคนิคกลยุทธ์ต่าง ๆ จนออกมาเป็นรูปแบบการปฏิบัติที่เข้าถึงวัยรุ่นตามแนวทางที่เสนอ การส่งเสริมการรักษาวงศ์สวณตัวและการป้องกันแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นนั้นก็คงเป็นไปในทิศทางที่ได้ประโยชน์แก่ตัวนักเรียนและเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นนี้ แท้จริงแล้วมีรากฐานสำคัญมาจากปัญหาการขาดศีลธรรมและการห่างเหินจากศาสนา ทุกวันนี้เยาวชน โดยเฉพาะในสังคมไทย ห่างไกลจากศาสนากันมาก เนื่องจากระบบการศึกษาแบ่งแยกความรู้ออกจากความดี พ่อแม่พาลูก ๆ เข้าวัดน้อยลง ขณะที่ลูก ๆ ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไร้ศีลธรรมมากกว่าส่งเสริมศีลธรรม ปัจจุบันสังคมเริ่มมีความตื่นตัวในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกันมากขึ้น โดยเฉพาะเป้าหมายในการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นหนทางในการส่งเสริมการรักษาวงศ์สวณตัวของวัยรุ่นในวัยรุ่นเรียน การนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาการรักษาวงศ์สวณตัวของนักเรียนโรงเรียนปรังก่า กิ่งเป็นการนำต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่มาใช้อย่างคุ้มค่าที่สุด นักเรียนสามารถนำหลักธรรมที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม น้อมนำไปประพฤติปฏิบัติประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เหมาะสม สมวัย และถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ขนบจารีตประเพณี มีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการปฏิบัติตัว มองเห็นคุณค่าของตนเอง รักตนเอง และภูมิใจในตนเอง อันจะเป็นเกราะกำบังความไม่ดีต่าง ๆ ให้พ้นไป ป้องกันตัวไม่ให้ไปพลั้งเผลอมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งผลการดำเนินโครงการรักษาวงศ์สวณตัวที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในทางที่ดี หลังจากเข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้ อบรมขัดเกลาจิตใจโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ฝึกปัญญา นิ่งสมาธิปัสสนากัมมัฏฐานจากพระสงฆ์ผู้นำพาปฏิบัติ โดยการบวชชีพราหมณ์ถือศีล 8 ปฏิบัติร่วมกันระหว่างกลุ่มเสียงและกลุ่มปกติ สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน ทั้งนี้ยังได้กลุ่มเป้าหมายใหม่ คือ กลุ่มนักเรียนที่รักเพศเดียวกัน โดยการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมมาส่งเสริมและบูรณาการเข้าไปแก้ปัญหาเช่นเดียวกัน

ดังนั้น แนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการรักษาวงศ์สวณตัวของนักเรียน ที่มีกระบวนการที่ศรัทธาของหลักพุทธธรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นเครื่องมือ ย่อมจะอำนวยผล คือ ทำให้เยาวชนวัยเรียนเป็นคนคิดกว้าง มองไกล ใฝ่สูง เพราะแนวทางของพุทธธรรมจะเป็นกระบวนการที่สอดคล้องเกี่ยวเนื่อง ถักทอ และเชื่อมต่อกันตลอดสายซึ่งมีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการรักษาวงศ์สวณตัวของนักเรียน ให้นักเรียนได้รู้จักคิดอย่างถูกวิธี มีเหตุมีผลในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทันความจริง ไม่มองเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างตื้น ๆ ผิวเผินแล้ว ก็ย่อมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดดุลยภาพเชิงพฤติกรรมของนักเรียนต่อเรื่องเพศสัมพันธ์ได้ จนสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นเยาวชนที่ดี ที่มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขได้ในสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า สถาบันทางสังคมต่าง ๆ ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่อบรมกล่อมเกลาและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมทางพฤติกรรมในเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เยาวชนวัย

เรียนให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนทางศาสนา โดยหัวใจสำคัญ คือ การนำหลักคำสอนอันเป็นแก่นแท้ทางพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของเยาวชน เพื่อให้สามารถเข้าใจและปรับตัวต่อสภาพปัญหาที่กำลังเผชิญได้อย่างมีสติบนฐานแห่งคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรทำการศึกษาวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อระดมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กร/กลุ่มต่างๆ ในการลงมือปฏิบัติการ เพื่อตั้งและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ที่ทำงานด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องโทษของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือในวัยเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในทุกด้านแนวทางการแก้ปัญหาที่ครอบคลุมรอบด้าน และการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังประสานความร่วมมือจากโรงเรียนหนึ่งไปสู่อีกโรงเรียนหนึ่งและไปสู่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กร/กลุ่มต่างๆ

(2) ควรทำการศึกษาการบูรณาการความรู้เรื่องปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่ เพื่อขยายขีดความสามารถของการเรียนการสอน อบรมให้ความรู้แก่นักเรียน ในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยทางเพศ การป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ใหม่ๆ เพื่อทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

(3) ควรทำการศึกษาด้านทัศนคติและเจตคติที่มีผลต่อกิจกรรมการส่งเสริมและแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของสังคมยุคสมัยใหม่ ที่ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะแต่ชายกับหญิงเท่านั้น แต่ขยายผลไปถึงเพศเดียวกันด้วย เพราะจากการวิจัยพบว่าวัยรุ่นติดเชื้อ HIV เพิ่มขึ้นทุกปี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ปู่จ้อย. (2553). พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล สุขศิริ. (2556). อิทธิพลของสื่อที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2557). พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย, พิมพ์ครั้งที่ 39. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระไพศาล วิสาโล. (2560). การเสริมสร้างพลังทางศีลธรรมในสังคมไทย. จาก <http://www.visalo.org/article/budKarnsermsang.htm>.
- รางวัล สุชี. (2551). ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ลือชัย ศรีเงินยวง. (2552). *คู่มือการทำงานเพื่อนำหลักพุทธธรรมมาแก้ปัญหาสุขภาพทางเพศและการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2547). *สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.